

Aan de gemeenteraad Ridderkerk
p/a griffie

Uw brief van: -
Uw kenmerk: -
Bijlage(n):

Ons kenmerk: 1296950
Contact: Robert Ditvoorst
Doorkiesnummer: (0180) 451 234
E-mailadres: r.ditvoorst@bar-organisatie.nl
Datum: **22 DEC. 2017**

Betreft: Participatiewet / Wet BUIG

Geachte raadsleden,

Op 12 mei jl. informeerden wij u over de situatie ten aanzien van de Wet Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen gemeenten (BUIG). Wij schetsten u de gevolgen van de nieuwe verdeelsystematiek in combinatie met toegenomen uitgaven: een zeer sterk toenemend tekort op de Rijksmiddelen BUIG met daartegenover een nog te verwachten verhoging van het macrobudget BUIG en het beroep dat gedaan kan worden op de Vangnetregeling. Deze situatie is anders dan voorgaande jaren waar we steeds een overschot hadden op de Rijksmiddelen BUIG. Ook noemden wij de maatregelen die de afgelopen tijd genomen zijn om de stijging van de uitkeringsuitgaven tegen te gaan en welke maatregelen in ontwikkeling waren. Graag geven wij u hiervan een actuele stand van zaken.

Analyse stijging

Zoals in de brief van 12 mei aangekondigd is, is de stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden nader onderzocht. Deze stijging is het resultaat van de instroom van nieuwe uitkeringsgerechtigden enerzijds, en de uitstroom van bestaande uitkeringsgerechtigden anderzijds.

In de afgelopen twee jaar is de economie weer aangetrokken. In sommige sectoren is er zelfs krapte op de arbeidsmarkt. Landelijk is desondanks toch sprake van een stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden. Dat is ook in onze gemeente het geval. Deels komt dit door een toename van ouderen met een uitkering omdat ze gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn en moeilijk toe te leiden zijn naar de arbeidsmarkt (loaw). Ook komt dit doordat uitstroom van uitkeringsgerechtigden wordt vertraagd door de stijging van de pensioengerechtigde leeftijd; ook dit is een landelijk gegeven.

Een stijging van het bestand wordt deels veroorzaakt doordat het klantenbestand een grotere afstand tot de arbeidsmarkt heeft dan voorheen. Dit wordt veroorzaakt door de uitbreiding van de doelgroep van de Participatiewet (voormalige Wsw en Wajong) en de taakstelling voor de huisvesting van vergunninghouders in voorgaande jaren. Dat is een landelijk gegeven. Het aantal nieuwe aanvragen binnen onze gemeente is echter dusdanig groot dat de toename van het klantenbestand niet volledig te verklaren is uit deze factoren. We onderzoeken dit nader om dit beter te kunnen duiden, bijvoorbeeld de instroom uit verhuizingen.

Betreft: raadsinformatiebrief in verband met Participatiewet / Wet BUIG

Maatregelen om de stijging van het klantenbestand tegen te gaan

Op grond van de bovengenoemde analyse hebben we met betrekking tot meerdere hoofdthema's die van invloed zijn op de grootte van het klantenbestand maatregelen genomen. Dat is gebeurd op het gebied van preventie van uitkeringsafhankelijkheid, het matchen van klanten met de arbeidsmarkt, re-integratie, handhaving, taalondersteuning en maatwerk. De dienstverlening en de interne organisatie hebben we verbeterd. Daarnaast hebben we de verbinding met wijkteams, de arbeidsmarktregio en samenwerkingspartners versterkt. Veel mensen zijn daar in het afgelopen jaar bij betrokken geweest. De komende tijd worden deze maatregelen verder geoptimaliseerd en zullen er nog nieuwe maatregelen genomen worden.

Inmiddels genomen maatregelen

Door maatwerk aan de poort beperken we de instroom. Zo zetten we voorliggende voorzieningen optimaal in. En sinds eind 2015 maken we gebruik van de re-integratiepraktijkovereenkomst (RPO), die succesvol is in preventie van uitkeringsafhankelijkheid. Tevens wordt het handhavingsbeleid herzien, opdat de rechtmatigheid efficiënter geborgd wordt.

Ook door de toeleiding naar de arbeidsmarkt effectiever te maken, beïnvloeden we de uitkeringsuitgaven. Dat doen we door de inzet van klantmanagers werk, het werkgeversservicepunt en re-integratie-instrumenten, zoals training, scholing, werkervaringsplaatsen etc.

Ook worden sinds vorig jaar, met succes, trajectbegeleiders ingezet bij de werkervaringsplaatsen om de door- en uitstroom te vergroten.

Tevens zetten we sinds oktober klantmanagers werk in, specifiek voor nieuwe vergunninghouders. Dit met de bedoeling hen beter naar de arbeidsmarkt te begeleiden, waardoor zij uiteindelijk sneller en meer duurzaam zullen uitstromen.

Daarnaast zijn we in het najaar gestart met de pilot van een *WorkFirst*-methodiek, in samenwerking met gemeente Rotterdam: WerkLoont. Dit komt tegemoet aan de behoefte om direct vanaf de instroom mensen intensief te kunnen begeleiden naar de arbeidsmarkt. In het najaar hebben we ook klanten met een relatief kleine afstand tot de arbeidsmarkt via een zeer intensief begeleidingstraject, *Focus@Work*, naar de arbeidsmarkt begeleid. Dit traject hebben we zelf opgezet om enkele klanten versneld naar de arbeidsmarkt te begeleiden.

Ook is de regionale samenwerking geïntensiveerd: er is recent vanuit de gemeente Ridderkerk een accountmanager werk gedetacheerd naar het regionale team van de arbeidsmarktregio. We verwachten hierdoor meer vacatures in de arbeidsmarktregio te kunnen matchen met onze kandidaten.

Toekomstige maatregelen

De afgelopen periode zijn door management, uitvoerende teams en beleid maatregelen ontwikkeld om efficiënter participatie naar vermogen te realiseren en zo de stijging van het klantenbestand en de daarmee gepaarde uitgaven zoveel als mogelijk te beïnvloeden. Deze maatregelen worden de komende periode uitgevoerd.

Het komende jaar zal extra aandacht worden besteed aan *Social Return on Investment* (SRoI). Afgelopen jaar is er concern-breed geïnvesteerd in SRoI en dan met name in het opnemen van een SRoI-verplichting bij aanbestedingen en andere inkoopcontracten. De volgende stap is de monitoring van SRoI, zodat bedrijven worden gehouden aan deze verplichting.

Ook zal er meer ingezet worden op intensivering van aandacht voor de klant. Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat dit leidt tot een significant hogere werkhervattingskans.

Betreft: raadsinformatiebrief in verband met Participatiewet / Wet BUIG

Daarnaast zal er een extra mogelijkheid komen voor werkgevers om kandidaten voor de banenafpraak (mensen die in het doelgroepenregister zijn opgenomen) te vinden. Het profiel van deze kandidaten zal geanonimiseerd opgenomen worden in een regionaal systeem, waar werkgevers zelf in kunnen zoeken.

Regionaal komen er steeds meer mogelijkheden om aan te sluiten bij projecten die in andere gemeenten draaien. Vooral de toegang tot aanbodversterkende instrumenten biedt kansen op uitstroom.

Ook blijft veel aandacht uitgaan naar de verdere professionalisering van onze dienstverlening door methodieken consequenter door te voeren en nog meer resultaatgericht te werk te gaan.

Door bovengenoemde maatregelen verwachten we uitkeringsafhankelijkheid te kunnen voorkomen, de periode dat uitkeringsgerechtigden afhankelijk zijn van een uitkering te kunnen verkorten en burgers sneller en beter toe te leiden naar een passende vacature. Hierdoor wordt getracht om het toenemende beroep op de BUIG-middelen af te remmen en zelfs te verminderen. Kortom, er wordt alles in het werk gesteld om het klantenbestand te reduceren. Sommige effecten van ingezette instrumenten beginnen zich nu al af te tekenen en andere verwachten we volgend jaar te zien.

Financiën

Ondanks de geleverde inspanningen in het afgelopen jaar zijn de uitkeringen in 2017 groter dan de Rijksbijdrage BUIG die we daarvoor ontvangen, en ook hoger dan wat we begroot hebben. Na bijraming van € 500.000 in de 2^e Turap en de definitieve rijksbijdrage BUIG (oktober 2017), gaat er een tekort ontstaan van € 950.000 op begroting van de BUIG.

We kunnen een aanvraag indienen voor een Vangnetuitkering bij het ministerie SZW, en we hebben enige dekkingsmogelijkheden binnen het programma:

Mogelijk tekort 2017	€ 950.000
Vangnetuitkering	- € 399.700 -/- (indien deze volledig wordt toegekend)
Verwacht saldo re-integratiebudget	- € 100.000 -/-
Reserve re-integratie 2016	<u>- € 228.600 -/-</u>
Totaal tekort op de BUIG	€ 221.700

Als de vangnetuitkering wordt toegekend (als aan alle voorwaarden wordt voldaan) ontvangen we die in het voorjaar 2019.

In hoeverre het ministerie het macrobudget zal aanpassen aan de tekorten die veel gemeenten op de Rijksbijdrage uit de Wet BUIG hebben, is nog niet in te schatten. In de 1^e Tussenrapportage 2018 zullen we nader ingaan op het effect op de begroting.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het college van Burgemeester en Wethouders van Ridderkerk
de secretaris,

dhr. H.W.J. Klaucke

de burgemeester,

mevr. A. Attema

